

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5HD404 ČESKOSLOVENSKÉ HOSPODÁŘSKÉ DĚJINY (1918–1992)

(PŘÍLOHA K PRACOVNÍMU VÝKAZU červenec 2018)

HANDOUT K PŘEDNÁŠKÁM NA TÉMA:

„Mnichov 1938 a jeho důsledky. Hospodářský, sociální a politický vývoj za druhé republiky. Druhá světová válka a její politické, hospodářské a sociální důsledky pro území Československa (Slovensko, protektorát, říše, Maďarsko).“

- **Cílem je** pochopit důsledky Mnichovské dohody z roku 1938 z politického, vojenskostrategického, hospodářského a sociálního, které neovlivnily jen konec 30. let, ale svými zejména morálními (ale i právními) důsledky „zbytek“ 20. století. Druhá Česko-Slovenská republika se musela vypořádat se ztrátou třetiny území, obyvatel, změnou ekonomické struktury. Vyhlášení Slovenské republiky (Schutzstaat) 14. 3. 1939, okupace zbytku českých zemí a vyhlášení protektorátu 15. 3. 1939 vedlo k radikální změně ve střední Evropě. Mezi rysy válečné ekonomiky v protektorátu patřila centralizace (ústřední svazy, tržní svazy), kontrola produkce v průmyslu i zemědělství, rozmisťování pracovní síly, mzdová politika, cenová politika (Nejvyšší úřad cenový), nucené odvody roční 1918–1924 do říše, arizace židovského majetku, odstranění židovského etnika ze společenského a ekonomického života a jeho následná fyzická likvidace. Cílem je porozumět a pochopit podstatu nacistické hospodářské politiky uplatňované v rámci Grossraumwirtschaft (velkoprostorové hospodářství).
- **Student by si měl osvojit mimo jiné tyto základní pojmy:**
  - Mnichovská dohoda (diktát) 1938
  - První vídeňská arbitráž
  - Vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava
  - Ústřední svazy
  - Tržní svazy
  - Treuhänder
  - Arizace
  - Grossraumwirtschaft
  - Práce v říši
- **Videa a texty použitelné ve výuce k diskuzi:**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- Mnichovská dohoda 1938 (text).
- Výnos o zřízení Protektorátu Čechy a Morava včetně dodatků (text).
- A. Teichová, Německá hospodářská politika v českých zemích v letech 1939–1945, Studie z hospodářských dějin č. 1, Praha 1998 (text).
- A. Kokoška – Zdeňka Kokošková – J. Pažout, Museli pracovat pro Říši. Nucené pracovní nasazení českého obyvatelstva v letech druhé světové války, Praha 2004 (text + obrazová příloha).
- Video Česká společnost v novodobé Evropě, sekvence prof. Kvaček 1939–1945 a období 1938–1945 (20 min.).
- Film Od Tatier po Azovské more, 1941.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

